

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Vezetői számvitel és önköltségszámítás

SZÉCHENYI
ISTVÁN
EGYETEM

SZÉCHENYI 2020

Pályázat címe: Intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében a Széchenyi István Egyetemen
Pályázati azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00016

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

V. Előadás Önköltségszámítás

Tematika

- I. Önköltség fogalma
- II. Önköltségszámítás és módszerei

I. Önköltség

- Az önköltségszámítás egy kalkulációs tevékenység, amelynek középpontjában a kalkulációs egység egy egységére jutó költség meghatározása áll.
- Az önköltség a kalkulációs egységre (jellemzően termék) jutó költség.
- Az önköltség egy komplex mutatószám, amely megmutatja, hogy a választott kalkulációs egységre a szervezet mennyi élő- és holtmunka ráfordítást fordított.

I. Önköltség

- Az önköltségszámítás lehet:
- előkalkuláció
- a tevékenység megkezdése előtt kiszámításra kerül a tervezett önköltség (sorozatgyártás esetén műszaki norma, egyedi gyártás esetén pedig valamilyen összehasonlítható adat lehet a számítás alapja)

I. Önköltség

- Az önköltségszámítás
- közbenső kalkuláció
- a termelési folyamat befejezése előtt, ellenőrzési-beavatkozási célból készített számítás (a közbenső kalkulációval meghatározható többek között a hosszabb átfutási idejű termékek egy-egy munkafázisának költsége, és ezáltal a szükséges beavatkozások alátámasztására is szolgálhat)

I. Önköltség

- Az önköltségszámítás lehet:
- utókalkuláció
- az a műszaki-gazdasági tevékenység, amikor a tevékenység befejezése után határozzák meg az adott időszakban elkészült termékek tényleges önköltségét

I. Önköltség

- Lehetséges kalkulációs séma

Közvetlen anyagköltség

Közvetlen bérköltség

Közvetlen bérek járulékai

Egyéb közvetlen költségek

Közvetlen költség (1+2+3+4)

Üzemi általános költség

Szűkített költség (5+6)

Központi irányítás költségei

Teljes költség (7+8)

II. Önköltségszámítás módszerei

- Az önköltségszámítás módszere a közvetlen költségek elszámolásának, az általános költségek felosztásának módja.
- Általánosan elterjedt kalkulációs módszerek:
 - osztókalkuláció
 - pótlékoló kalkuláció
 - normatív kalkuláció
 - vegyes kalkuláció

II. Önköltségszámítás módszerei

- **Osztókalkuláció**
- a befejezett termelés összes költségét elosztva az elkészült termékek mennyiségével alakul ki az önköltség
- általában ott alkalmazható, ahol csak egyfajta vagy csak rokon termékeket gyártanak
- két fajtája van: az egyszerű osztókalkuláció és az egyenértékszámos osztókalkuláció

II. Önköltségszámítás módszerei

- **Pótlékoló kalkuláció**
- olyan eljárás, amely segítségével a költséghelyeken összegyűjtött költségek valamilyen paraméter (vetítési alap, költségjellemző) segítségével hozzárendelhetők a költségviselőkhöz
- a vetítési alap olyan mérőszám, amelynek mértéke és változása a legjobban befolyásolja a közvetett költségek alakulását

II. Önköltségszámítás módszerei

- **Tevékenység alapú költségszámítás**
- ABC (Activity Based Costing)
- egy olyan több vetítési alapot alkalmazó technika, amely az általános költségeket csak olyan mértékben terheli a termékekre, amilyen mértékben a termékek az erőforrásokat ténylegesen igénybe vették

II. Önköltségszámítás módszerei

- **Normatív kalkuláció**
- lényege, hogy a költségek tervezése, utalványozása, elszámolása, analitikus nyilvántartása normák, normatívák felhasználásával történik
- A normatív kalkulációt elsősorban tömeggyártás vagy nagy sorozatgyártás esetén célszerű alkalmazni

II. Önköltségszámítás módszerei

- **Normatív kalkuláció**

Lehetséges kalkulációs séma:

	Norma szerinti önköltség
+/-	Normaváltozások
=	Folyó norma
+/-	Normaeltérések
=	Tényleges önköltség

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Források:

Dr. Musinszki Zoltán – Pál Tiborné dr. (2011): Költségrendszerek kialakítása és fejlesztése

